

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM
PONUDOM "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE
I
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO
31. DECEMBRA 2015.**

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
“RAIFFEISEN BALANCE” SARAJEVO
NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE**

**I
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO
31. DECEMBRA 2015.**

Sadržaj

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Nezavisno revizorsko mišljenje	2
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	3
Izveštaj o finansijskom položaju	4
Izveštaj o novčanim tokovima	5
Izveštaj o promjenama na neto imovini	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 – 26
Prilog 1 – Pregled kretanja vrijednosti imovine Fonda	27
Prilog 2 – Set obrazaca za izvještavanje Komisiji za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine	28
Prilog 3 – Izveštaj Uprave Društva sa obrazloženjem poslovnih rezultata Fonda, promjena u portfoliju i planirane strategije ulaganja u nastupajućem periodu	

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava „Raiffeisen Invest“ društva za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo je odgovorna da se za svaku finansijsku godinu pripreme finansijski izvještaji u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, Zakonom o Investicionim Fondovima, te ostalim podzakonskim aktima koje je izdala Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Otvorenom investicionom fondu sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ (u daljnjem tekstu „Fond“), kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Fonda. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Fonda, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo

Lejla Baljević Ramović, Direktor

Alma Sarić, Izvršni direktor

Zmaja od Bosne bb
Sarajevo
Bosna i Hercegovina

12. januar 2016. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

**Upravi i vlasnicima Otvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom „RAIFFEISEN
BALANCE“ Sarajevo**

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ (u daljnjem tekstu: "Fond") prikazanih na stranicama od 3. do 26., koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2015. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na neto imovini za period koji je tada završio, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornosti Uprave obuhvataju slijedeće: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje sistema internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka; odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; te davanje razboritih računovodstvenih procjena u datim uvjetima.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje provjeru dokaza pomoću testiranja, koji potkrepljuju iznose i druge informacije objavljene u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od prosudbi Revizora, uključujući ocjenu rizika da finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka. Za potrebe ocjene rizika, Revizor vrši procjenu internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u svrhu određivanja revizorskih procedura u datim uvjetima, ali ne u svrhu davanja mišljenja u pogledu funkcionisanja internih kontrola Društva. Revizija također uključuje i procjenu primijenjenih računovodstvenih politika te ocjenu značajnih procjena Uprave, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i realno u svim materijalno značajnim stavkama finansijski položaj Fonda na dan 31. decembra 2015. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za period koji je tada završio, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

BAKER TILLY RE OPINION d.o.o.

Nihad Fejzić, direktor i ovlaštenu revizor

Sanita Delić, ovlaštenu revizor

Sarajevo, 12. januara 2016. godine

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM "RAIFFEISEN
BALANCE" SARAJEVO
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

	Napomena	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Poslovni prihodi	3	79	72
Poslovni rashodi	4	(85)	(66)
Realizovani (gubici)/dobici		(6)	6
REALIZOVANI (GUBITAK)/DOBITAK		(6)	6
REALIZOVANI (GUBITAK)/DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		(6)	6
Porez na dobit		-	-
REALIZOVANI (GUBITAK)/DOBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA		(6)	6
Nerealizovani dobiti	5	164	162
POVEĆANJE NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA		158	168

Ostala sveobuhvatna dobit

	Napomena	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Povećanje po osnovu ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	-	14	-
UKUPNO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT		14	-
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT/(GUBITAK) ZA GODINU		172	-

Napomene na stranicama od 7 do 26 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
 NA DAN 31. DECEMBRA 2015. GODINE**

	Napomena	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
AKTIVA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6	8	202
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	7	1.990	1.238
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	8	162	-
Finansijska imovina u posjedu do dospjeća	9	522	600
Ostala potraživanja	10	20	10
UKUPNA AKTIVA		2.702	2.050
PASIVA			
<i>Obaveze</i>			
Obaveze po osnovu tekućeg poslovanja	12	13	10
Ukupno obaveze		13	10
<i>Neto imovina</i>			
Udjeli		2.324	1.847
Neraspoređena dobit		351	193
Revalorizacione rezerve		14	-
Ukupno neto imovina	11	2.689	2.040
UKUPNA PASIVA		2.702	2.050
Dodatne informacije			
Broj udjela		22.264,8572	18.178,8667
Neto vrijednost imovine po udjelu		120,7667	112,2048
Prosječna godišnja neto vrijednost imovine		2.413.488,72	1.876.720,81
Prosječni broj udjela		20.578,7612	17.575,3252
Prosječna godišnja neto vrijednost imovine po udjelu		117,1809	103,2364031

Napomene na stranicama od 7 do 26 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisala za i u ime Društva dana 12. januara 2016. godine:

Lejla Baljević Ramović

Alma Sarić

Direktor

Izvršni direktor

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
 ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

	2015. KM 000	2014. KM 000
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Prilivi po osnovu prodaje ulaganja	106	319
Prilivi po osnovu dividendi	11	7
Prilivi po osnovu kamata	36	35
Ostali prilivi od operativne aktivnosti	1.257	489
Ukupno prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.410	850
Odlivi po osnovu ulaganja u vrijednosne papire	(897)	(438)
Odlivi po osnovu ostalih ulaganja	(730)	(150)
Odlivi po osnovu naknada društvu za upravljanje	(59)	(46)
Odlivi po osnovu troškova kupovine i prodaje VP	-	(3)
Odlivi po osnovu troškova banke depozitara	(13)	(8)
Odlivi po osnovu ostalih rashoda iz operativne djelatnosti	(391)	(238)
Ukupno odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(2.090)	(883)
Ukupno novčani odlivi iz poslovne aktivnosti	(680)	(33)
FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine po osnovu izdavanja udjela	722	111
Odlivi gotovine po osnovu otkupa udjela	(238)	(9)
Neto novčani prilivi iz finansijskih aktivnosti	484	102
Pozitivne/negativne kursne razlike po onovu preračuna gotovine	2	(1)
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE NOVCA	(194)	68
Novčana sredstva na početku perioda	202	134
Novčana sredstva na kraju perioda	8	202

Napomene na stranicama od 7 do 26 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA NETO IMOVINI
 ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

	Udjeli KM 000	Neraspoređena dobit KM 000	Revalorizacione rezerve KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2013.	-	-	-	-
Povećanje po osnovu izdatih udjela	110	-	-	110
Smanjenje po osnovu povlačenja udjela	(9)	-	-	(9)
Dobitak za godinu	-	168	-	168
Stanje 31. decembra 2014.	1.847	193	-	2.040
Povećanje po osnovu izdatih udjela	717	-		717
Smanjenje po osnovu povlačenja udjela	(240)	-		(240)
Dobitak za godinu	-	158		158
Povećanje revalorizacionih rezervi	-	-	14	14
Stanje 31. decembra 2015.	2.324	351	14	2.689

Napomene na stranicama od 7 do 26 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

1. OPŠTI PODACI I DJELATNOST

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ Sarajevo je posebna imovina bez svojstva pravnog lica, koju je uz dozvolu Komisije za vrijednosne papire FBiH (u daljem tekstu „Komisija“) osnovalo „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu „Društvo“). Dozvola za osnivanje Fonda izdata je Rješenjem broj 05/3-19-13/13 dana 10. januara 2013. godine, a dozvola za upravljanje Fondom izdata je od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH dana 10. januara 2013. godine pod brojem 05/3-19-11/13. Banka depozitar je Sberbank BH d.d. Sarajevo (prethodno Volksbank BH d.d. Sarajevo).

Sjedište Fonda je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne bb.

Finansijski izvještaji su iskazani u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilnoj marki (KM), koja je fiksno vezana za Euro (EUR 1 = 1,95583 KM).

Osnovna djelatnost

Fond je osnovan sa ciljem prikupljanja novčanih sredstava javnom ponudom udjela u Fondu, čija se sredstva ulažu u skladu sa odredbama Zakona o investicionim fondovima, i čiji vlasnici imaju pravo, pored prava na srazmjeran udio u dobiti fonda, u svako doba zahtijevati isplatu udjela i na taj način istupiti iz Fonda.

Fond je osnovan u skladu sa odlukom Nadzornog odbora Društva od dana 11. septembra 2012. godine, na neodređeno vrijeme, sa mogućnosti prestanka poslovanja isključivo u slučajevima u skladu sa Zakonom, Statutom i Prospektom Fonda. U skladu sa Odlukom Nadzornog Odbora Društva od dana 11. septembra 2012. godine, te Rješnjem Komisije, ponuđena je javna emisija udjela u Fond sa pojedinačnom vrijednošću od 100 KM po udjelu, te sa ukupnom nominalnom vrijednošću emisije od 1.000.000 KM. Javna ponuda je objavljena 15. oktobra 2012. godine sa rokom trajanja do 31. decembra 2012. godine, te sa uspješnosti emisije u iznosu od 1.000.000 KM vrijednosti uplaćenih udjela. U skladu sa izvještajem Banke depozitara o broju kupljenih udjela Fonda broj 550-23/13/TK od 7. januara 2013. godine, broj ukupno kupljenih od ponuđenih udjela iznosio je 10.541,15 po nominalnoj vrijednosti od 100,00 KM po udjelu, što je ukupno predstavljalo 1.054.115,00 KM vrijednosti udjela na dan 7. januara 2013. godine.

U skladu sa Prospektom i Statutom Fonda, investicijski cilj Fonda je ostvarivanje visokih prinosa na duži rok kroz ulaganje imovine Fonda pretežno u dionice i obveznice inostranih izdavatelja. S obzirom na investicijski cilj Fond je mješoviti fond koji investira svoju imovinu u različite klase imovine, s tim da udio pojedine klase imovine ne smije prelaziti 60% neto imovine Fonda.

Imovina Fonda ulaže se u slijedeće finansijske instrumente:

- obveznice, instrumente tržišta novca, te investicijske fondove koji pretežno ulažu u finansijske instrumente s fiksnim prinosom, u Bosni i Hercegovini (FBiH i RS), u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama Evropske unije (države članice), te drugim zemljama članicama OECD-a, do 60% neto imovine Fonda;
- dionice i prava na dionice, te investicijske fondove koji pretežno ulažu u dionice u Bosni i Hercegovini, u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama, te drugim zemljama članicama OECD-a, do 60% neto imovine Fonda;
- investicijske fondove u Bosni i Hercegovini, u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama, te drugim članicama OECD-a, do 30% neto imovine Fonda;
- depozite u finansijskim institucijama i novac na računima Fonda, do 30% neto imovine Fonda;
- repo ugovore o prodaji i ponovnoj kupovini s gore navedenim instrumentima, do 30% neto imovine Fonda.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

1. OPŠTI PODACI I DJELATNOST (nastavak)

Osnovna djelatnost (nastavak)

Fond može ulagati više od 35% neto imovine Fonda u finansijske instrumente čiji je izdavatelj država BiH i entiteti FBiH i Republika Srpska, druge zemlje članice CEFTA-e i bilo koja država članica Evropske unije.

Prilikom ulaganja u udjele investicijskih fondova Društvo će voditi računa da nivo zaštite investitora i obaveza izvještavanja i informiranja investitora u takve fondove bude najmanje jednak zahtjevima propisanim Zakonom, naročito u pogledu ograničenja ulaganja, te da su takvi investicijski fondovi ovlašteni od Komisije ili odgovarajućih nadležnih organa u državi članici ili državi koja nije članica Evropske unije, te da je prospektom ili statutom fonda u čije se udjele ulaže predviđeno da najviše 10% imovine fonda može biti uloženo u dionice ili udjele drugih fondova. Ukoliko se imovina Fonda ulaže u udjele investicijskih fondova, naknada za upravljanje koja se naplaćuje na teret imovine tih fondova ne smije biti veća od 3,5% neto imovine godišnje. Ukoliko se imovina Fonda ulaže u udjele investicijskih fondova kojima direktno ili indirektno upravlja isto društvo za upravljanje, ili kojima upravlja drugo društvo s kojim je to društvo povezano zajedničkom upravom ili vladajućim uticajem, ili direktnim ili neizravnim međusobnim vlasničkim udjelom na takva se ulaganja Fondu ne smije naplatiti ulazna ili izlazna naknada.

Ulaganje u termenske i opcijske ugovore, prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca sa ugrađenim izvedenicama i druge finansijske izvedenice može se koristiti u svrhu zaštite imovine Fonda i u svrhu postizanja investicijskih ciljeva Fonda, odnosno povećanja prinosa i smanjenja troškova Fonda. Korištenjem finansijskih izvedenica neće se mijenjati investicijska strategija, niti povećavati izloženost rizicima iznad onih definisanih Prospektom, Statutom Fonda i Zakonom. Ukupna izloženost Fonda prema finansijskim izvedenicama ni u kom slučaju ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Društvo će investirati imovinu Fonda u vrijednosne papire i na tržišta na kojima će, prema procjeni Društva, ostvariti najbolji prinos, pri čemu će se pored navedenih ograničenja ulaganja utvrđenih Prospektom, pridržavati i ograničenja ulaganja utvrđenih Zakonom i podzakonskim aktima. U slučaju prekoračenja ograničenja ulaganja koja su posljedica kretanja cijena na tržištu, Društvo nastojeći sačuvati interese investitora, dužno je uskladiti ulaganje Fonda u razumnom vremenskom periodu, nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

Banka depozitar vodi računa da je izračun neto vrijednosti pojedine dionice ili udjela u Fondu obavljen u skladu sa Zakonom, mjerodavnim propisima i prospektom. Izračun vrijednosti udjela Fonda se svakodnevno objavljuje na web-stranici Društva.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1 Osnova za prezentiranje

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenom praksom koja je propisana i odobrena Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/98, 36/99 i 33/04, 85/08). Ova praksa se temelji na pravnom okviru za finansijsko izvještavanje uključujući Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 83/09), računovodstvene standarde koji su usvojeni u Federaciji Bosne i Hercegovine i objavljeni od strane Udruge računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine (na temelju odobrenja Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine), kontnom planu i službenim predlošcima za finansijske izvještaje koji su izdati od strane Federalnog ministarstva finansija ("Službene novine Federacije BiH", broj: 82/10).

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu historijskog troška, izuzev finansijskih instrumenata koji su vrednovani u skladu sa odredbama „Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda“ i „Zakona o investicijskim fondovima Federacije Bosne i Hercegovine“.

Priloženi finansijski izvještaji su pripremljeni po principu trajnosti poslovanja, koji pretpostavlja realizaciju imovine i zadovoljenje obaveza u svakodnevnom poslovanja.

2.1 Opća načela

Načelo opreznosti

Načelo opreznosti podrazumijeva da se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo oni dobiti za koje je izvjesno da će biti naplaćeni, tj. da se prilikom procjene pozicija aktive primjenjuju najniže vrijednosti, a za pozicije pasive najviše vjerovatne vrijednosti, odnosno odmjeravanje troškova prema gore (naviše) i odmjeravanje prihoda prema dole (naniže). Procjene trebaju biti takve da neće rezultirati precjenjivanjem aktive, odnosno podcjenjivanjem pasive.

Načelo pojedinačne procjene

Načelo pojedinačne procjene podrazumijeva da se pozicije imovine i obaveza u pravilu procjenjuju pojedinačno.

Načelo prevage suštine nad formom

Načelo prevage suštine nad formom podrazumijeva da obuhvat i prezentacija poslovnih događaja treba biti u skladu sa njihovom suštinom i prirodom, a ne samo u zakonskom obliku.

Načelo značajnosti

Načelo značajnosti podrazumijeva da se u izvještajima objavljuju sve stavke koje mogu značajno utjecati na donošenje ispravnih prosudbi i odluka od strane korisnika izvještaja.

Načelo dosljednosti

Načelo dosljednosti podrazumijeva da se utvrđene računovodstvene politike kontinuirano primjenjuju iz godine u godinu, a izmjena računovodstvenih politika provodi se u slučaju kada nastupe nove okolnosti koje opravdavaju izmjenu i ako je ona u funkciji objektivnog i fer izvještavanja o stanju imovine ili obaveza i rezultatu poslovanja.

Prilikom primjene gore navedenih općih načela procjenjene, pozicije u finansijskim izvještajima iskazuju se po metodi istorijskog troška, odnosno prema fer vrijednosti. Iznimno od prethodnog u slučaju eventualnog porasta proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda u BiH iznad 100% kumulativno u toku tri uzastopne godine, nemonetarne stavke finansijskih izvještaja iskazane u domaćoj valuti koriguju se srazmjerno rastu navedenih cijena (prema objavi Zavoda za statistiku).

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.2 Klasifikacija imovine, obaveza i izvanbilansnih stavki po valuti

Stavke se po valuti evidentiraju u konvertibilnim markama, stranoj valuti i po valutnoj klauzuli. Devizne stavke se evidentiraju u izvornoj valuti. Podmirivanje potraživanja uz valutnu klauzulu ugovorno se vezuje uz srednji kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine ili kurs definisan ugovorom. Podmirivanje obaveza uz valutnu klauzulu vezuje se uz srednji kurs Centralne banke BiH ili uz kurs definisan ugovorom.

2.3. Strane valute i iskazivanje kursnih razlika

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po kursu strane valute važećem na dan transakcije. Stavke aktive i pasive iskazane u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu, usklađuju se s kretanjem srednjeg kursa CBBiH ili s kretanjem kursa sa kojim su ugovorno vezani. Za devizne pozicije čija valuta nije uvrštena na kursnoj listi CBBiH, za preračun se primjenjuju srednji kursevi nacionalnih središnjih banaka za euro, a vrijednosti izražene u eurima preračunavaju se u konvertibilne marke protuvrijednost po srednjem kursu CBBiH važećem za isti datum. Kursne razlike nastale zbog pretvaranja u KM priznaju se u računu dobiti i gubitka. Kursne razlike se obračunavaju na stanja potraživanja ili obaveza dnevno. Obračunsko razdolje može biti i drugačije propisano ovisno o definiciji datuma izračunavanja cijene udjela.

Razlike između vrijednosti na početku i kraju obračunskog perioda evidentiraju se kao pozitivna ili negativna kursna razlika i uključuju se u bilans uspjeha perioda u bruto ili neto iznosu a ovisno o razradi stavki računa dobiti i gubitka. Prihodi ili rashodi proizašli iz obračuna kursnih razlika iskazuju se na kraju obračunskog perioda.

2.4. Događaji nastali nakon datuma bilansa

Događaji nastali nakon datuma bilansa jesu oni događaji, povoljni ili nepovoljni, koji se odvijaju između datuma bilansa i datuma kada su finansijski izvještaji odobreni za objavljivanje i koji mogu ukazati na potrebu korekcije imovine i obaveza, ili da ih treba objaviti. Korekcija imovine i obaveza se provodi za događaje nastale nakon datuma bilansa koji pružaju dodatne dokaze za procjenu iznosa koji se odnosi na postojeća stanja na datum bilansa u slučaju značajne promjene. Događaji nastali nakon datuma bilansa koji ne utiču na stanje imovine i obaveza, ali su od tolikog značaja da bi mogli utjecati na korisnika finansijskih izvještaja pri donošenju odluka, objavljuju se u bilješkama uz finansijske izvještaje.

2.5. Oporezivanje

Fond nije obveznik poreza na dobit u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i ostalim propisima u Federaciji Bosne i Hercegovine, obzirom da se ne radi o zasebnom pravnom licu.

2.6. Promjene računovodstvenih politika

Utvrđene računovodstvene politike dosljedno se primjenjuju iz godine u godinu, a mijenjaju se ukoliko dođe do:

- promjena uslovljenih zakonskim propisima uključujući promjene međunarodnih računovodstvenih standarda,
- nastupa novih poslovnih okolnosti, u kojima bi primjena pojedine postojeće računovodstvene politike otežavala objektivno iskazivanje finansijskog stanja i rezultata poslovanja Fondova.

Ukoliko uslijed gore navedenih razloga dođe do promjene pojedine računovodstvene politike, ta se činjenica objavljuje u godišnjem izvještaju za godinu u kojoj je došlo do promjene, s tim da se u bilješkama uz izvještaj kvantificira odraz promijenjenih politika na rezultat poslovanja. Za potrebe izvještavanja usporedne informacije iz prethodnih izvještajnih perioda se prepravljaju u skladu sa novim računovodstvenim politikama osim u slučajevima kada se računovodstvene politike mijenjaju zbog uvođenja novih MRS-ova koji prepravljavanje uporednih podataka izričito ne nalažu.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.7. Prihodi i troškovi od kamata

Pod kamatama se podrazumijevaju svi prihodi, odnosno rashodi kojima je osnovica za obračun plasman iskazan u aktivi bilansa, odnosno obaveza iskazana u pasivi bilansa, bez obzira obavlja li se obračun jednokratno ili na vremenskoj osnovi (periodično). Prihodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha, uzimajući u obzir efektivni prinos sredstva po kojem su kamate obračunate ili primjenjenu varijabilnu stopu. Prihod od kamata i rashod po kamatama uključuje amortizaciju diskonta ili premije, kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i iznosa po dospeljeću koji je izračunat na bazi efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se neto sadašnja (diskontovana) vrijednost budućih očekivanih neto priliva/odliva izjednačava sa neto knjigovodstvenim iznosom finansijskog sredstva/obaveze.

Neto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva/obaveze jednaka je iznosu priliva/odliva po osnovu finansijskog sredstva/obaveze, umanjenom za sve naknade i prilive/odlive po osnovu tog sredstva/obaveze. Ovo izračunavanje treba sadržavati sve naknade i iznose plaćanja ili primanja između ugovorenih strana (transakcijske troškove). Ako je sredstvo djelomično otpisano do njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, prihod od kamata se priznaje na temelju kamatne stope koja je korištena za diskontiranje budućih novčanih tokova radi mjerenja nadoknadivog iznosa. U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39, to je historijska efektivna kamatna stopa koja je korištena prije nego što je potraživanje postalo sumnjivo i sporno.

2.8. Troškovi od naknada i provizija

Troškove od naknada i provizija čine uglavnom naknade iz odnosa sa Društvom za upravljanje Fondovima, naknade depozitnoj banci i transakcijski troškovi iz upravljanja imovinom Fondova, te ostali troškovi naknada i poreza propisanih zakonskim aktima i podaktima. Troškovi upravljanja koji mogu teretiti imovinu Fonda priznaju se u visini stvarno nastalih troškova. Troškovi po naknadama evidentiraju se u bilansu uspjeha u periodu kada su nastali.

U slučaju likvidacije Fonda, Društvo nema pravo na naplatu provizije za upravljanje za godinu u kojoj je došlo do likvidacije Fonda.

2.9. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi na temelju vlasničkih vrijednosnih papira priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku utvrđivanja prava na isplatu dividende i iskazuju se u ukupnom iznosu u imovini Fonda.

2.10. Neto dobit ili gubitak od finansijskih instrumenata kojima se trguje

Prihodi i rashodi ostvareni iz trgovanja vrijednosnim papirima svrstanih u portfolio finansijskih instrumenata namijenjenih trgovanju evidentiraju se u bilansu uspjeha perioda kada su ostvareni. Neto prihod od trgovanja uključuje gubitke i dobitke od kupoprodaje deviza te promjene u fer vrijednosti finansijskih sredstava i obaveza koja se drže radi trgovanja. Po definiciji tu spadaju prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti derivativnih, odnosno terminskih instrumenata, a iskazuju se u neto iznosu.

2.11. Neto dobit ili gubitak od finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju

Neto dobit ili gubitak od finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju uključuju neto dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prodaja i promjena u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju.

2.12. Prihodi i rashodi po rezervacijama

Prihodi ili rashodi proizašli temeljem obračuna umanjenja vrijednosti imovine priznaju se u bilansu uspjeha na kraju obračunskog perioda na koji se odnose.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.13. Ostali prihodi i troškovi

U okviru ostalih prihoda i troškova uključuju se sve stavke koje nisu mogle biti uključene ili ne pripadaju niti jednoj od prethodno spomenutih kategorija prihoda i troškova. U okviru ostalih troškova Fonda uključuju se dozvoljeni troškovi Fonda i to:

- troškovi vođenja registra udjela, uključujući troškove izdavanja potvrda o transakciji ili stanju udjela, ako je to potrebno, te troškove isplate udjela u dobiti;
- troškovi godišnje revizije;
- troškovi izrade, štampanja i poštarine vezani uz polugodišnje i godišnje izvještaje vlasnicima udjela;
- sve propisane naknade u vezi sa izdavanjem odobrenja Fondu;
- porezi koje je Fond dužan platiti na svoju imovinu ili dobit;
- troškovi objave izmjena prospekta i drugih propisani objava, te
- ostali troškovi određeni posebnim zakonima (troškovi Komisije za vrijednosne papire FBiH).

2.14. Razgraničavanje prihoda i troškova

Prihodi i troškovi koji se odnose na izvještajni obračunski period, a ugovorno dospijevaju na naplatu, odnosno plaćanje u narednom obračunskom periodu, razgraničavaju se na način da se u bilansu uspjeha izvještajnog perioda priznaje pripadajući dio.

2.15. Finansijska imovina

Pod finansijskom imovinom podrazumijeva se sredstvo koje je:

- novac;
- ugovorno pravo da se primi novac ili drugu finansijsku imovinu drugog društva;
- ugovorno pravo na razmjenu finansijskih instrumenata s drugim društvima prema uslovima koji su potencijalno povoljniji;
- vlasnički instrumenti drugog društva;
- ugovor koji može biti podmiren vlasničkim instrumentima društava.

Klasifikacija finansijske imovine

Finansijska imovina raspoređuje se u pet osnovnih kategorija:

- finansijska imovina koja se drži radi trgovanja;
- finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha;
- zajmovi i potraživanja koje su kreirali Fondovi;
- ulaganja koja se drže do dospijeca;
- finansijska imovina koja je raspoloživa za prodaju.

Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja je ona imovina koja je stečena ili nastala uglavnom radi sticanja kratkoročne dobiti ili predstavlja derivativnu imovinu.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha je imovina za koju je Društvo na početku priznavanja odredilo da se rezultati mjerenja ili priznavanja prikazuju kroz bilans uspjeha.

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivativnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim plaćanjima, a koja nije kotirana na aktivnom tržištu i koju Društvo nema namjeru prodati u kratkom roku (finansijska imovina koja se drži radi trgovanja) i koju je Društvo kod inicijalnog priznavanja nije odredilo kao imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao imovinu raspoloživu za prodaju.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.15. Finansijska imovina (nastavak)

Klasifikacija finansijske imovine (nastavak)

Finansijska imovina koja se drži do dospijeca je nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjem i fiksnim dospijecom za koju postoji namjera i sposobnost držanja do dospijeca.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je ona finansijska imovina koja ne spada ni u jednu od prethodno definisanih kategorija.

Priznavanje finansijske imovine

Sva finansijska imovina uključujući i derivativne instrumente priznaje se u bilansu u trenutku kada Fond postane dio obavezujućeg ugovora o finansijskoj imovini. Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te imovina raspoloživa za prodaju priznaju se u bilansu na datum trgovanja, odnosno na dan kada je Fond preuzeo obavezu kupovine ili prodaje imovine. Od tog datuma, u bilansu uspjeha, priznaju se svi dobiti ili gubici koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti imovine klasificirane kao imovina koja se drži radi trgovanja i imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, dok promjene u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju se evidentiraju kroz kapital ukoliko nije došlo do trajnog umanjenja vrijednosti. Finansijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja u trenutku stjecanja knjiže se po neto kupovnoj vrijednosti.

Isknjižavanje i naknadno mjerenje finansijske imovine

Finansijska imovina se početno iskazuje po trošku nabave (sticanja), uključujući i transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem imovine. Trošak nabave predstavlja fer vrijednost sredstava danih za finansijsku imovinu ili primljenih za finansijsku obavezu. Izuzetak od navedenog je finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti, a čiji efekti se odražavaju na rezultate poslovanja Fonda, kojim se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi.

Nakon početnog priznavanja, sva finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, imovina s kojom se nema namjere trgovati u kraćem roku i sva imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti, osim one finansijske imovine koja ne kotira na aktivnom tržištu i čija fer vrijednost se ne može pouzdano izračunati. Vrijednost takve finansijske imovine iskazuje se po trošku, uključujući transakcijske troškove, umanjenom za amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Zajmovi i potraživanja, te sredstva koja se drže do dospijeca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacioni trošak se računa metodom efektivne kamatne stope. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortizira se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Potraživanja s kratkoročnim dospijecom bez utvrđene kamatne stope naknadno se mjere po iznosu troška (nabave). Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa priliva ili odliva koje bi fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum bilansa, uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditni rizik ugovorne strane.

Dobici i gubici vezani uz promjene u fer vrijednosti finansijske imovine koji se drže radi trgovanja i imovine s kojom se nema namjere trgovati u kraćem roku priznaju se u bilansu uspjeha perioda dok dobiti i gubici vezani za promjenu fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se evidentiraju kroz kapital ukoliko nije došlo do trajnog umanjenja vrijednosti.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
“RAIFFEISEN BALANCE” SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.15. Finansijska imovina (nastavak)

Gubitak od umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina se preispituje na datum bilansa, kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih dokaza za gubitak od umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoji takva indicija, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Nadoknadivi iznos ulaganja Fondova u vrijednosne papire koji se drže do dospijea i potraživanja izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih primitaka i izdataka, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom vezanom uz imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti vezan uz vrijednosne papire ili potraživanja koji se drže do dospijea oprihoduje se ukoliko se naknadno povećanje nadoknadive vrijednosti može objektivno povezati uz događaj koji se dogodio nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti. Prihod ne može preći vrijednost originalnog gubitka.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina se prestaje priznavati kad Fond prestane imati kontrolu nad ugovornim pravima vezanim uz tu imovinu, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada više ne postoji. Kada se prodaje imovina raspoloživa za prodaju i imovina koja se drži radi trgovanja, prestaje njihovo priznavanje i pripadajuća potraživanja od kupaca priznaju se na datum kada se donese odluka o prodaji. Sredstva koja se drže do dospijea i dani zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati na dan gubitka kontrole nad njima.

Posebni finansijski instrumenti

Ulaganja u kratkoročne dužničke vrijednosne papire

Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri izdavatelja iz BiH klasificirani kao finansijska imovina po fer vrijednosti vrednuju se primjenom efektivne kamatne stope po prinosu do dospijea relevantnom do trenutka nove transakcije u Fondu, iste serije ali različitog prinosa do dospijea.

Ulaganja u dugoročne dužničke vrijednosne papire

Dužnički vrijednosni papiri se pri sticanju mogu klasificirati u bilo koju od četiri postojeće kategorije finansijske imovine, a ovisno o specifičnostima dužničkog vrijednosnog papira i u skladu sa prethodno navedenim kriterijima klasifikacije.

Dužnički vrijednosni papiri razvrstani kao finansijska imovina namijenjena trgovanju i raspoloživa za prodaju dnevno se usklađuju sa procijenjenom ili fer vrijednosti. Kod dužničkih vrijednosnih papira sa kojima se trguje na aktivnom tržištu u BiH fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrogovanih na berzi, te prijavljenih institucionalnih transakcija, a zaokružuje se na četiri decimalna mjesta.

Za dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na inostranim, tj. tržištima Evropske unije i likvidnim tržištima zemalja OECD-a, fer vrijednost se izračunava po osnovu posljednje objavljene tržišne cijene tog vrijednosnog papira sa zvanične kursne liste berzanskog tržišta. U slučaju izostanka cijene na izvještaju/potvrdi ili izostanka izvještaja/potvrde o zaključenom trgovanju na dan vrednovanja, fer vrijednost stečenog dugoročnog dužničkog vrijednosnog papira se izračunava na osnovu posljednje cijene trgovanja prethodnih dana. Izuzetno, ukoliko 30 dana nisu ostvareni uslovi za vrednovanje dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira kako je gore navedeno, isti se vrednuju metodom efektivne kamatne stope, s tim da je početna vrijednost zadnja fer vrijednost tog vrijednosnog papira. Ponovnim aktiviranjem trgovine, dugoročni dužnički vrijednosni papiri ponovno se počinju vrednovati na temelju posljednje cijene trgovanja ostvarene na berzi/tržištu, a kako je opisano ranije.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.15. Finansijska imovina (nastavak)

Posebni finansijski instrumenti (nastavak)

Dužnički vrijednosni papiri koji su stečeni sa namjerom držanja do dospjeća iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizirani trošak se računa metodom efektivne kamatne stope. Diskonti i premije, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se na osnovu efektivne kamatne stope u prihode, odnosno rashode od kamata. U poslovnim knjigama odvojeno se evidentiraju glavnica, diskont ili premija, te pripadajuće kamate po pojedinom vrijednosnom papiru. Ukoliko kod portfolija dužničkih vrijednosnih papira koji se drže do dospjeća nema finansijskih izvora koji će omogućiti nastavak finansiranja finansijskog sredstva do dospjeća, ili više ne postoji pozitivna namjera držanja do dospjeća, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39, svu finansijsku imovinu Fonda koja se drži do dospjeća, treba reklasificirati u kategoriju namijenjenu trgovanju, odnosno raspoloživu za prodaju prevrednovanu po fer vrijednosti. Razlika koja proizlazi između knjigovodstvenog iznosa ulaganja koje se reklasificira i fer vrijednosti iskazuje se u bilansu uspjeha perioda.

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire

U vlasničke vrijednosne papire ubrajamo dionice, udjele u fondovima, te druga prava. Vlasnički vrijednosni papiri se, s obzirom na svrhu, klasificiraju kao finansijska imovina koja se drži radi trgovanja ili finansijska imovina raspoloživa za prodaju. Vlasnički vrijednosni papiri razvrstani kao finansijska imovina namijenjena trgovanju i raspoloživa za prodaju dnevno se usklađuju s fer vrijednosti.

Za vlasničke vrijednosne papire koji kotiraju na aktivnom tržištu u FBiH fer vrijednost se utvrđuje temeljem prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na berzi te prijavljenih institucionalnih transakcija, a zaokružuje se na četiri decimalna mjesta.

Za vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na tržištima Evropske unije i likvidnim tržištima zemalja OECD-a, fer vrijednost se definiše na osnovu posljednje objavljene tržišne cijene sa zvanične kursne liste na matičnoj berzi emitenta ili berzi koja je definisana kao primarni izvor cijene tog vrijednosnog papira koji je uvršten na berzansko.

Za vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na tržištima izvan Evropske unije i zemalja OECD-a, fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira izračunava se na osnovu prosječne cijene tog vrijednosnog papira na berzanskom tržištu ostvarene na dan vrednovanja.

Dionice koje kotiraju na neaktivnom tržištu i kojima se nije trgovalo 90 dana vrednuju se tehnikama procjene koje su definirane Međunarodnim računovodstvenim standardom 39, i to primjenom procjenjene vrijednosti dobivene temeljem sektorske analize, primjenom cjenovnih multiplikatora usporedivih, suštinski sličnih vrijednosnih papira emitentata koji se bave srodnom djelatnošću, uzimajući u obzir sve relevantne pokazatelje poslovanja. Odluka o vrednovanju primjenom navedene tehnike procjene može se donijeti i ranije u slučaju značajnih ekonomskih i/ili tržišnih promjena, te nastupa izvanrednih okolnosti u vezi pojedinog vrijednosnog papira. Naknadna procjena vrijednosti navedenih dionica vrši se na mjesečnom nivou sve do trenutka ostvarenja uslova za vrednovanje temeljem čl. 9. Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda (sl Novine FBiH 42/09).

Udjeli u drugim investicijskim fondovima vrednuju se po vrijednosti neto imovine po udjelu ili po dionici pripadnog fonda koja je objavljena odnosno važeća na dan vrednovanja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.15. Finansijska imovina (nastavak)

Posebni finansijski instrumenti (nastavak)

Prodaja dijela portfolija određenog vlasničkog vrijednosnog papira evidentira se po prosječnoj knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja. Pri prodaji ulaganja razlika između vrijednosti prodaje i knjigovodstvenog iznosa ulaganja priznaje se kao dobit, odnosno gubitak od prodaje i iskazuje u okviru pozicije realiziranih dobitaka i gubitaka od prodaje finansijske imovine kroz bilans uspjeha.

Terminske kupoprodaje, spot i repo transakcije

Terminske kupoprodaje (forward) dnevno se vrednuju po fer vrijednosti na način da se cijene zadnje ponude za kupovinu koje službeno kotiraju na finansijsko-informacijskom servisu primjenjuju za terminske prodaje, dok se službeno kotirane cijene zadnje ponude za prodaju primjenjuju za terminske kupovine. Devizne terminske transakcije dnevno se vrednuju po fer vrijednosti primjenom jedinstvene međubankarske referentne ponudbene kamatne stope za određenu valutu (Zibor, Euribor, Libor i sl), koja službeno kotira na finansijsko-informacijskom servisu. Fer vrijednost spot transakcije na dan vrednovanja, utvrđuje se izračunom razlike između ugovorenog kursa i srednjeg kursa CBBIH na dan vrednovanja imovine Fonda.

Transakcije prodaje vrijednosnih papira, te ponovna kupovina istih na utvrđeni dan u budućnosti (pasivni repo) vrednuju se od datuma poravnjenja tako da se instrument koji je predmet transakcije u aktivi fonda i dalje vrednuje u skladu sa pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obaveza za primljena novčana sredstva u pasivi, vrednuje obračunom pasivnih kamata. Transakcije kupovine vrijednosnih papira, te ponovna prodaja istih na utvrđeni datum u budućnosti (aktivni repo), vrednuju se od datuma poravnjenja kao depozit do dospeljeća, dnevnim obračunom kamata.

2.16. Iskazivanje obaveza

Obaveza predstavlja sadašnju obavezu Fonda proizašlu iz prošlih transakcija za čije se podmirenje očekuje odliv resursa (glavnice i ekonomskih koristi vjerovnika) u budućnosti. Obaveze se klasificiraju kao:

- finansijske obaveze – obaveze iz osnova ulaganja fonda;
- ostale obaveze – obaveze po osnovu troškova poslovanja fonda.

Finansijske obaveze predstavljaju svaku vrstu obaveza koje za Fond proizlaze iz dogovorene transakcije finansijskim instrumentom, a kojim je dogovorena predaja novca ili druge finansijske imovine ili razmjena finansijskih instrumenata po uslovima koji su potencijalno nepovoljni.

Finansijske obaveze proizašle iz derivativnih finansijskih instrumenata evidentiraju se po fer vrijednosti. Finansijske obaveze proizašle iz kupovine dijela finansijske imovine priznaju se na datum bilansa po trošku koji je fer vrijednost primljene naknade. Transakcijski troškovi se uključuju u početno mjerenje takve finansijske obaveze. Naknadno mjerenje obavlja se po amortizacijskom trošku. Za finansijske obaveze s kratkoročnim dospeljećem bez utvrđene kamatne stope uobičajeno se mjere prema iznosu troška koji je fer vrijednost primljene naknade. Ostale obaveze se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazuju po nominalnoj vrijednosti koja proizlazi iz poslovne transakcije, utemeljene na ugovoru i/ili drugoj vjerodostojnoj ispravi o nastanku obaveze. Ako se za obaveze u domaćoj valuti ugovori neki od načina revalorizacije (valutna klauzula, stopa rasta cijena itd), obaveze se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazuju po revaloriziranoj vrijednosti. Obaveze se podmiruju u rokovima i na način određen ugovorom. Obaveza se isključuje iz bilansa kada je ispunjena, otkazana ili zastarjela.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

3. POSLOVNI PRIHODI

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Prihodi od kamata na obveznice	36	27
Realizovani prihod od prodaje ulaganja i kursnih razlika	27	33
Prihodi od dividende	11	7
Prihodi od kamata na depozite	5	4
Ostali prihodi	-	1
Ukupno:	79	72

4. POSLOVNI RASHODI

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Naknada Društvu za upravljanje	60	47
Naknada Banci depozitaru	13	9
Rashodi za troškove revizije	6	5
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	3	2
Rashodi za naknadu komisiji za vrijednosne papire	2	1
Ostalo	1	2
Ukupno:	85	66

5. NEREALIZOVANI GUBICI/DOBICI

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Nerealizovani dobiti od ulaganja u portfolio po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.174	790
Nerealizovani gubici od ulaganja u portfolio po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(1.076)	(696)
Podzbir	98	94
Nerealizovani dobiti od ulaganja u portfolio do dospijeća	7	10
Nerealizovani gubici od ulaganja u portfolio do dospijeća	(3)	(5)
Podzbir	4	5
Neto kursne razlike po osnovu ulaganja u portfolio po fer vrijednosni kroz bilans uspjeha	62	64
Neto kursne razlike, ostalo	(-)	(1)
Podzbir	62	63
Ukupno:	164	162

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

6. NOVČANA SREDSTVA

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Transakcijski račun u banci	8	202
Ukupno:	8	202

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	Dospijeće	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Ulaganja u otvorene fondove u inostranstvu			
SPDR S&P 500 ETF Trust	-	485	397
iShares MSCI EAFE ETF	-	263	176
Ulaganja u otvorene fondove		748	573
Obveznice			
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2019	212	72
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2020	161	111
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	30.10.2023	157	125
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	30.6.2023	154	113
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2021	149	94
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2022	140	95
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	15.9.2019	124	-
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2023	76	1
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	30.7.2018	69	54
Ukupno ulaganja u obveznice		1.242	664
Ukupno:		1.990	1.238

Na dan finansijskih izvještaja Društvo je za potrebe Fonda napravilo procjenu fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Za potrebe mjerenja fer vrijednosti ulaganja u otvorene fondove u inostranstvu i ulaganja u obveznice FBiH i Republike Srpske, Društvo koristi metod vrednovanja po dnevnoj objavljenoj cijeni udjela pojedinačnog fonda ili obveznice u koju se ulaže. Prema tome, Društvo se za mjerenje fer vrijednosti ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koristi ulaznim podacima hijerarhije prvog nivoa inputa za određivanje fer vrijednosti, u skladu sa propisom MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti“.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

8. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Dospijeće	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Državne obveznice Republike Srbije	25.3.2020.	162	-
Ukupno:		162	-

Na dan finansijskih izvještaja Društvo je za potrebe Fonda napravilo procjenu fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju. Za potrebe mjerenja fer vrijednosti ulaganja u državne obveznice Republike Srbije, Društvo koristi cijene na zvaničnom tržištu, ukoliko je bilo trgovine u periodu od 90 dana, u suprotnom se koristi metod obračuna prinosa do dospijeća. Prema tome, Društvo se koristi ulaznim podacima hijerarhije prvog i drugog nivoa inputa za određivanje fer vrijednosti, u skladu sa propisom MSFI 13 "Mjerenje fer vrijednosti".

9. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

	Kamatna stopa	Dospijeće	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Depoziti				
Sberbank BH d.d. Sarajevo	1,40%	22.1.2016.	365	-
Nova Banka a.d. Banja Luka	2,25%	16.1.2015.	-	50
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	1,40%	16.1.2015.	-	320
Ukupno depoziti			365	370
Obveznice				
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	2,50%	5.9.2017.	154	226
Promjena fer vrijednosti			3	4
Ukupno vrijednosni papiri klasifikovani kao imovina držana do dospijeća			157	230
Ukupno:			522	600

Fond je pri vrijednovanju depozita i vrijednosnih papira klasifikovanih kao imovina držana do dospijeća postupio u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, u smislu da je za potrebe realnog prikaza neto imovine Fonda, za svaku odvojenu transakciju sa imovinom klasificiranom u kategoriju imovina u posjedu do dospijeća, napravljen poseban izračun efektivne kamatne stope, te se pripis ovako obračunate kamate (amortizacionog troška) na dnevnoj osnovi pripisuje u korist bilansa uspjeha. Napominjemo da je u cilju realnog prikaza neto imovine Fonda, za svaku odvojenu transakciju nabavke iste klase vrijednosnih papira napravljen poseban obračun efektivne kamatne stope s obzirom na činjenicu da prilikom nabavke vrijednosnog papira tržišna cijena vrijednosnog papira može varirati, a utiče na izračun efektivne kamatne stope i vrijednost amortizovanog troška.

10. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Potraživanja za obračunatu nenaplaćenu kamatu perioda	20	10
Ukupno:	20	10

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

11. NETO IMOVINA FONDA

Neto vrijednosti imovine Fonda na dan 31.12.2015. i 31.12.2014. godine može se prikazati kako slijedi:

	(%) učešća	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Finansijska imovina u posjedu do dospjeća	19,32	522	600
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	73,65	1.990	1.238
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	6,00	162	-
Novčana sredstva	0,30	8	202
Ostala potraživanja	0,73	20	10
Podzbir	100,00	2.702	2.050
Ostale obaveze	100,00	(13)	(10)
Podzbir – ukupno obaveze	100,00	(13)	(10)
Ukupno:		2.689	2.040

Prosječna neto vrijednost imovine Fonda i prosječna neto vrijednosti imovine po udjelu može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2015. KM	31.12.2014. KM
Prosječna neto vrijednost imovine	2.413.488,72	1.876.720,81
Prosječan broj udjela u opticaju	20.578,7612	17.575,3252
Prosječna neto vrijednost imovine po udjelu	117,1809	103,2364031
Broj udjela na početku perioda	18.178,8667	17.251,3550
Broj udjela na kraju perioda	22.264,8572	18.178,8667
Cijena udjela na početku perioda	112,2048	102,6492
Cijena udjela na kraju perioda	120,7667	112,2048

U skladu sa Pravilnikom o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda, neto vrijednost imovine po udjelu otvorenog investicijskog fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem udjela Fonda. Neto vrijednost imovine Fonda se računa na bazi Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda koji je u primjeni od 1. jula 2009. godine. Obračun je vršilo Društvo za upravljanje, a kontrolu obračuna banka depozitar – Sberbank BH d.d. Sarajevo. Na bazi provjera obračuna neto vrijednosti na određene datume, mišljenja smo da je obračun neto vrijednosti imovine urađen u skladu sa važećim propisima.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

12. OBAVEZE PO OSNOVU TEKUĆEG POSLOVANJA

	31.12.2015. KM 000	31.12.2014. KM 000
Obaveze prema društvu za reviziju	6	5
Obaveze po osnovu upravljačke provizije	6	4
Obaveze prema depozitaru	1	1
Ukupno:	13	10

13. USAGLAŠENOST SA ZAKONSKOM REGULATIVOM

Zakonska ograničenja ulaganja u Fond i ulaganja Fonda propisana su Zakonom o investicijskim fondovima (Službene novine Federacije BiH broj 85/08).

Prema članu 88. Zakona o investicijskim fondovima (u daljnjem tekstu Zakon), vrijednost imovine investicijskog fonda sa javnom ponudom ne može pasti ispod 1.000.000 KM tokom tri uzastopna kalendarska mjeseca, a ako se to dogodi fond mora biti likvidiran. U skladu sa obavljenim revizorskim procedurama i u uvidom u finansijske izvještaje vidljivo je da je Fond zadovoljio potrebni uslov iz Zakona vezan za minimalnu vrijednost imovine Fonda.

Nadalje u skladu sa članom 90. Zakona propisane su naknade koje se naplaćuju klijentima, te način obračuna neto naknade. U skladu sa obavljenim revizorskim procedurama utvrđeno je da obračun naknade nije odstupio od one propisane Zakonom.

U skladu sa članom 91., 92. i 93. Zakona definisane su vrste troškova koje se mogu knjižiti na teret Fonda, kao i zahtjev da isti moraju biti navedeni u prospektu i statutu, te da pokazatelj ukupnih troškova ne smije prelaziti 3,5% prosječne godišnje neto vrijednosti imovine Fonda. Provjerili smo izračun pokazatelja ukupnih troškova, te utvrdili da isti ne prelazi propisom ograničeni iznos.

Nadalje, u skladu sa članom 97. Zakona, ulaganje imovine otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom podliježe sljedećim ograničenjima:

- najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u vijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog emitenta, osim za vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca kojim se trguje na berzi li na drugom uređenom javnom tržištu, pod uvjetom da je takvo ulaganje predviđeno prospektom i statutom Fonda, te u slučaju novoemitiranih prenosivih vrijednosnih papira;
- najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u prenosive vijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog emitenta, pod uvjetom da ako je vrijednost prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca jednog emitenta koji čine imovinu Fonda veća od 5% neto vrijednosti imovine Fonda, zbir vrijednosti tih ulaganja za sve takve emitente ne može preći 40% neto vrijednosti imovine Fonda, osim u slučajevima u kojim je emitent ili za koje garantuje Federacija, Republika Srpska, država članica ili jedinica lokalne uprave države članice, država koja nije članica Evropske unije ili međunarodna javna organizacija čije su članice jedna ili više država članica, može se ulagati bez ograničenja pod uvjetom da:
 - o u prospektu, statutu i promotivnim materijalima fonda budu jasno navedene države, jedinice lokalne uprave ili međunarodne organizacije u čije se vrijednosne papire i instrumente tržišta novca može ulagati više od 35% neto vrijednosti imovine fonda;
 - o imovina fonda sastoji se od najmanje šest različitih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca, i
 - o vrijednost niti jednog pojedinačnog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca iz tačke b) alineja 1) ovog stava ne prelazi 30% neto vrijednosti imovine fonda;

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

13. USAGLAŠENOST SA ZAKONSKOM REGULATIVOM (NASTAVAK)

- najviše 25% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u obveznice koje odobri Komisija, a koje emitiraju banke registrirane u Federaciji, Republici Srpskoj ili državi članici koje su na osnovu nekog zakona ili propisa predmet posebnog javnog nadzora s ciljem zaštite investitora u te obveznice. Sredstva prikupljena emisijom takvih obveznica moraju biti uložena, u skladu sa zakonom, u imovinu koja će do dospelosti obveznica omogućiti ispunjenje obaveza koje proizlaze iz obveznica i koja bi u slučaju nesolventnosti emitenta prioritarno poslužila za povrat glavnice i kamata iz tih obveznica. Ako je više od 5% neto vrijednosti imovine fonda uloženo u takve obveznice jednog emitenta, ukupna vrijednost tih ulaganja koja čine više od 5% netovrijednosti imovine fonda ne može preći 80% neto vrijednosti imovine fonda,
- najviše 20% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji su emitenti lica koja čine grupu povezanih društava u smislu ovog Zakona i zakona kojim se regulira emisija i promet vrijednosnih papira,
- najviše 20% neto vrijednosti imovine fonda može se položiti kao depozit u istu ovlaštenu banku u Bosni i Hercegovini ili državi članici, ili nekoj drugoj državi, pod uvjetom da podliježu nadzoru i ograničenjima koje će Komisija u smislu sigurnosti investitora smatrati najmanje jednakim onim u Federaciji, koji dospijevaju u roku koji ne može biti duži od godinu dana i koji se mogu u svakom trenutku razročiti,
- najviše 20% neto vrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u udjele ili dionice jednog investicijskog Fonda, uz uvjet da najviše 30% netovrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u fondove iz člana 96. stav 1, tačka c, osim za fondove osnovane na osnovu odobrenja nadležnog tijela države članice, koji posluju u skladu sa odredbama ovog Zakona koje uređuju poslovanje otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom ne može biti vlasnik:

- više od 10% dionica sa pravom glasa jednog emitenta,
- više od 10% dionica bez prava glasa jednog emitenta,
- 10% dužničkih vrijednosnih papira emitiranih od jednog emitenta,
- 25% udjela pojedinog investicijskog fonda,
- 10% instrumenata tržišta novca jednog emitenta uz izuzetak da se ograničenja iz ovog stava ne primjenjuju na dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji su emitenti Federacija, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, jedinica lokalne samouprave Federacije, Republike Srpske, država članica, jedinica lokalne uprave države članice, države koja nije članica Evropske unije, međunarodna javna organizacija čije su članice jedna ili više država članica.

Fond nije ulagao u finansijske derivate, prenosive vrijednosne papire niti instrumente tržišta novca drugih organiziranih tržišta (OTC).

Uvidom u računovodstvenu i drugu relevantnu dokumentaciju utvrdili smo da je portfolio ulaganja Fonda usaglašen sa prethodno navedenom zakonskom regulativom, Prospektom i Statutom Fonda. U slučaju prekoračenja ograničenja ulaganja iz ovog člana kao posljedice kretanja cijena na tržištu, društvo za upravljanje, u nastojanju da sačuva interese vlasnika udjela, dužno je uskladiti ulaganja fonda u što je moguće kraćem vremenskom roku nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

14. STANJE I DJELOVANJE INTERNIH KONTROLA

Način funkcionisanja sistema internih kontrola definisan je „Pravilnikom o internoj kontroli“ usvojenim od strane Nadzornog odbora dana 22. novembra 2011. godine broj 23/11, odnosno verzija V.1.0. od 27. marta 2013. godine. Pravilnikom su utvrđeni osnovni principi organizacije i rada interne kontrole poslovanja Društva, odgovornosti i ovlaštenja, kao i izvještavanje nadležnih organa Društva u postupku interne kontrole. Interna kontrola, odnosno poslovi interne kontrole obavljaju se u okviru jedinice za nadzor i analizu. Jedinica za nadzor i analizu zadužena je za uspostavljanje sistema za praćenje rizika, kontrolu poslovanja u ime i za račun Društva, odnosno kontrolu poslovanja koje se odvija u ime i za račun investicijskih fondova pod upravljanjem, te za izradu stručnih analiza i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora.

U skladu sa prethodno definisanim sistemom interne kontrole Društvo je za poslovanje Fonda definisalo kontrolne procese koji mogu biti prezentirani kako slijedi:

- Kontrola registra vlasnika udjela i dokumentacije;
- Kontrola dokumentacije za identifikaciju ulagatelja;
- Kontrola zahtjeva za kupovinu i prodaju udjela;
- Kontrola trgovanja;
- Praćenje pozicija i kontrola ograničenja ulaganja;
- Prekoračenja ograničenja ulaganja;
- Praćenje rizika i mjerenje uspješnosti;
- Mjesečno izvještavanje o djelovanju sistema internih kontrola;
- Praćenje tržišnih, kreditnih i operativnih rizika koji proizlaze iz poslovanja Društva.

Oganizacija Društva definisana je „Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta“ usvojenim od strane Nadzornog odbora broj 814/14 od dana 25. septembra 2014. godine. Društvo za upravljanje kao subjekt koji upravlja Fondom ima zaposlenih pet osoba, na funkcijama: generalni direktor, izvršni direktor, interni kontrolor, portfolio menadžer, i jedan izvršioc na poziciji administrativni asistent.

Društvo za upravljanje organizovano je u sljedeće organizacione jedinice:

- Uprava;
- Operativna jedinica (front office);
- Jedinica za nadzor i analizu (middle office);
- Jedinica za podršku (back office).

Direktor i Izvršni direktor direktno odgovaraju i podnose izvještaje o radu Nadzornom odboru Društva, koji je sastavljen od 3 člana i to:

Mirha Hasanbegović	Predsjednik od 23. oktobra 2015. godine
Karlheinz Dobnigg	Predsjednik do 23. oktobra 2015. godine
Barbora Valkova	Član
Mirha Hasanbegović	Član do 23. oktobra 2015. godine
Karlheinz Dobnigg	Član od 23. oktobra 2015. godine

Operativna jedinica (front office) zadužena je za upravljanje imovinom Fonda, pripremu i provođenje transakcija vrijednosnim papirima u ime i za račun Fonda, izradu i ažuriranje analiza vrijednosnih papira iz portfolija Fonda, te izradu analiza tržišta kapitala.

Jedinica za nadzor i analizu (middle office) zadužena je za mjerenje rizika i uspješnosti, kontrolu transakcija, investicionih ograničenja i utvrđivanja vrijednosti imovine, mjere i postupke u cilju zaštite portfolija, te postavljanje i praćenje limita, te izvještavanje u slučajevima prekoračenja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

14. STANJE I DJELOVANJE INTERNIH KONTROLA (NASTAVAK)

Jedinica za podršku (back office) odgovorna je za poslove poravnanja, računovodstveno praćenje i vrednovanje imovine Fonda, dnevno izvještavanje i usklađivanje stanja sa ostalim jedinicama.

Prema našem mišljenju, uspostavljena organizacijska struktura, raspored radnih mjesta i uspostavljene procedure u postupku donošenja odluka, odobravanja transakcija i odlaganja dokumentacije, a za postojeći obim portfelja i nivo aktivnosti, predstavljaju optimalnu osnovu za zakonito poslovanje u skladu sa propisima koji regulišu tržište kapitala.

15. POVEZANE PRAVNE OSOBE

U skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima i Međunarodnim računovodstvenim standardom 24: „Objavlivanje povezanih strana“, povezana lica Fonda su:

Povezano lice	Osnov povezanosti
Raiffeisen Bank d.d. BiH i članice Raiffeisen Grupe	Ugovor o obavljanju brokerskih poslova broj 21/12 od 17. januara 2012. godine Ugovor o poslovnoj saradnji/Prodaje i otkupa udjela otvorenih investicionih fondova (Ovi troškovi ne obračunavaju se na teret Fonda)
Sberbank BH d.d. Sarajevo	Ugovor o obavljanju poslova depozitara broj 680/12 od dana 11. septembra 2012. godine.
Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo	Ugovor o obavljanju revizije finansijskih izvještaja broj 624/A/15-2870 od 29. aprila 2015. godine
„Raiffeisen Invest“ duštvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo	Dozvola izdata od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH broj 05/3-19-11/13 od 10. januara 2013. godine
„Raiffeisen Capital“ a.d. Banja Luka	Ugovor o brokerskom posredovanju broj 11/13 od 16. januara 2013. godine
Lejla Baljević Ramović	Direktor Društva za upravljanje
Alma Sarić	Izvršni direktor Društva za upravljanje
Mirha Hasanbegović	Predsjednik Nadzornog odbora
Barbora Valkova	Član Nadzornog odbora
Karlheinz Dobbng	Član Nadzornog odbora

Transakcije sa povezanim strana mogu se prikazati kako slijedi:

a. DUF „Raiffeisen invest“

Iznos naknade Društvu za upravljanje po osnovu upravljačke provizije za period 01.01.-31.12.2015. godine iznosio je 60 hiljada KM (2014. - 47 hiljada KM), a stanje neizmirene obaveze prema DUF-u na dan 31. decembra 2015. godine iznosilo je 6 hiljade KM (2014. – 4 hiljade KM).

b. Sberbank BH d.d. Sarajevo

Na ime svojih troškova Banka depozitar je preko Društva za upravljanje fakturisala iznos od 13 hiljada KM (2014. – 9 hiljada KM), te za usluge posredovanja i ostale povezane usluge u 2014. godinie 2 hiljade KM, a stanje neizmirene obaveze prema Banci na dan 31. decembra 2015. godine iznosi 1 hiljadu KM (2014. – 1 hiljada KM).

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

15. POVEZANE PRAVNE OSOBE (NASTAVAK)

c. Društvo za reviziju Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Društvo Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo je za reviziju 2015. godine fakturisalo iznos od 6 hiljada KM, koje nisu isplaćene do dana 31. decembra 2015. godine, te su evidentirane na stanju obaveze u istom iznosu.

d. Raiffeisen Bank d.d.Sarajevo

Na ime brokerskih usluga Banka je fakturisala iznos od 1 hiljade KM (2014. – 1 hiljada KM).

e. Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka

Na ime brokerskih usluga Raiffeisen Capital a.d. je fakturisao iznos od 1 hiljadu KM (2014. – 1 hiljada KM).

f. Uniqa Osiguranje d.d. Sarajevo

Tokom 2015. godine Uniqa Osiguranje d.d. je povukla iznos od 119.353 KM.

g. Transakcije sa fizičkim licima povezanim sa Fondom

U 2015. godini nije bilo transakcija sa povezanim fizičkim licima.

16. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA

Zakon o investicijskim fondovima propisao je obavezu objavljivanja određenih informacija o poslovanju Društva. Društvo redovno sačinjava tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje o poslovanju Fonda. Finansijski izvještaji su dostupni na web stranici Društva <http://www.raiffeiseninvest.ba/>.

Sve objavljene informacije sadrže podatke koji su propisani zakonskim aktima i aktima Komisije za vrijednosne papire FBiH.

a) Izvještaj o vrijednosti i cijeni udjela Fonda

Udjel Fonda	Godina	
	2015.	2014.
Najniža vrijednost	1.940.022	1.766.661
Najviša vrijednost	2.783.986	2.043.283
Najniža cijena	111,5580	102,4071
Najviša cijena	121,9232	112,5432

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA PERIOD KOJI JE ZAVRŠIO 31. DECEMBRA 2015.**

16. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA (NASTAVAK)

b) Izvještaj o uporednim podacima za neto vrijednost imovine, neto vrijednost imovine po udjelu, pokazatelj ukupnih troškova i raspodjele prihoda, tj. dobiti, po dionici tokom godine

Pokazatelj	Godina		
	2015.	2014.	2013.
Prosječna neto vrijednost imovine	2.413.488,72	1.876.720,81	1.211.540,64
Prosječna neto vrijednost imovine po udjelu	117,1809	106,7253	101,3622507
Pokazatelj ukupnih troškova (%)	3,37	3,36	3,59*
Dividenda po dionici	-	-	-

* Provjerili smo izračun pokazatelja ukupnih troškova, te utvrdili da isti prelazi propisom ograničeni iznos za iznos od 1.134 KM. Ovaj iznos je obračunat na teret Društva te registrovan u korist ostalih prihoda perioda u skladu sa zahtjevom člana 94. stava 2 Zakona o Investicijskim fondovima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

c) Izvještaj o berzanskim posrednicima sa kojima je obavljeno minimalno 10% transakcija

	Raiffeisen Bank d.d. BiH	Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	Sberbank BH d.d. Sarajevo
Ukupna vrijednost svih transakcija obavljenih putem berzanskog posrednika iskazana kao procenat svih obavljenih transakcija tokom godine	39,83%	22,46%	37,70%
Provizija plaćena berzanskom posredniku izražena kao procenat ukupne vrijednosti obavljenih transakcija putem tog berzanskog posrednika	0,18%	0,20%	0,11%

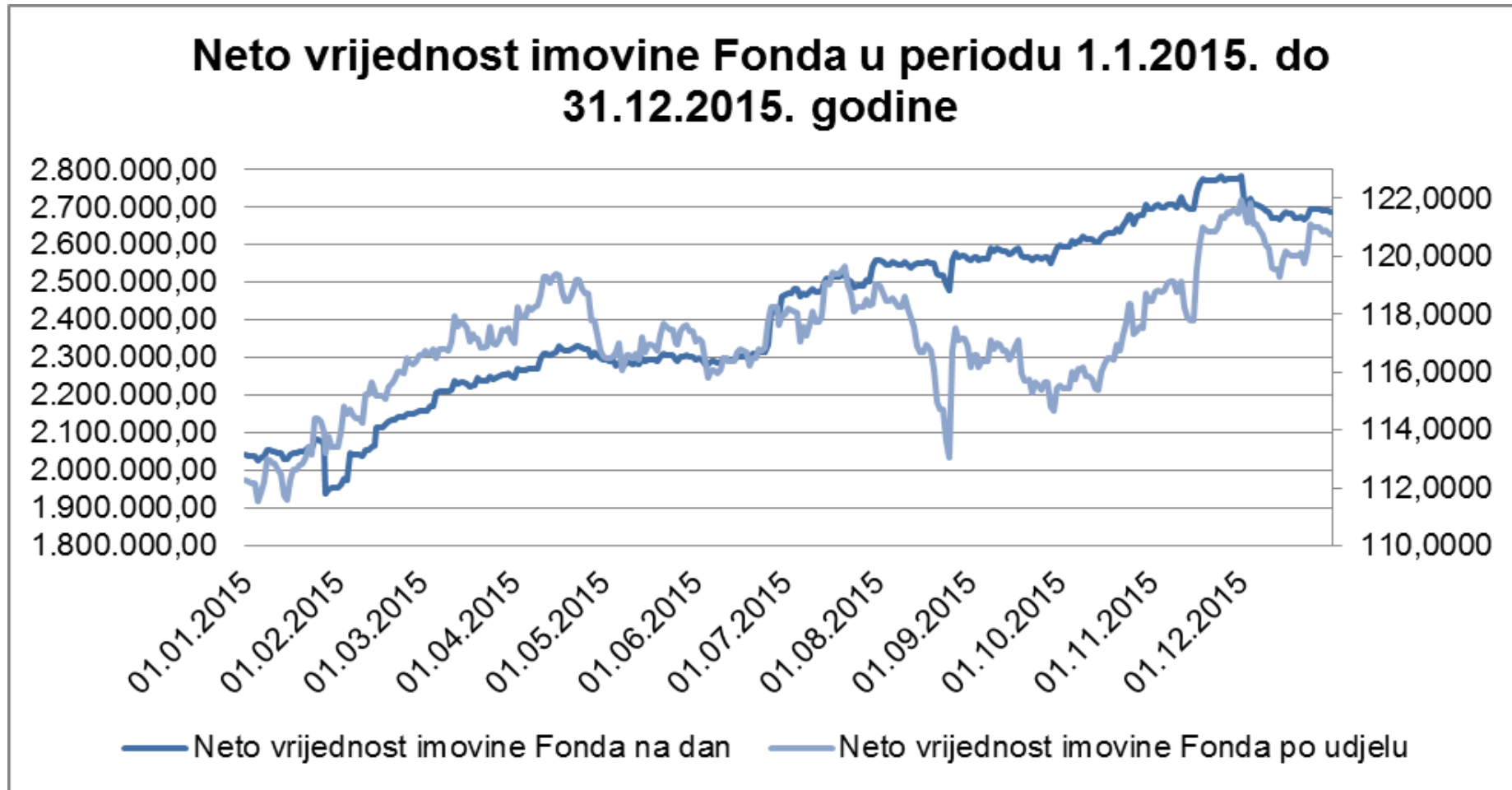
17. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Potpisali za i u ime Uprave „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo dana 12. januara 2016. godine.

Lejla Baljević Ramović, Direktor

Alma Sarić, Izvršni direktor

Prilog 1. Pregled kretanja neto vrijednosti imovine Fonda

Prilog 2.1 Opći podaci o investicijskom fondu

Opis	Sadržaj
<p>1. Informacije o identitetu Fonda</p> <p>punu i skraćenu firmu, adresu sjedišta: broj telefona i telefaksa: e-mail adresu: web: registarski broj Fonda u registru kod Komisije: ime i prezime direktora Fonda; ime i prezime predsjednika i članova nadzornog odbora Fonda; ime i prezime članova odbora za reviziju; firmu i sjedište vanjskog revizora; firmu i adresu sjedište depozirata Fonda.</p> <p>2. Informacije o Društvu koje upravlja Fondom:</p> <p>punu i skraćenu firmu, adresu sjedišta: broj telefona i telefaksa: e-mail adresu: web: broj i datum Rješenja Kojim je izdata dozvola za osnivanje Društva broj i datum Rješenja Kojim je izdata dozvola Društvu za upravljanje Fondom: imena i prezimena članova uprave Društva: imena i prezimena predsjednika i članova nadzornog odbora Društva; imena i prezimena članova odbora za reviziju; firmu i sjedište vanjskog revizora; firmu i adresu sjedište depozirata Fonda.</p>	<p>Raiffeisen BALANCE otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom, Sarajevo, Zmaja od Bosne bb telefon: +387 33 728 600 fax: Raiffeisen.Balance@rbb-sarajevo.raiffeisen.at http://raiffeiseninvest.ba/ JP-M-032-08 n/a n/a n/a Baker Tilly Re Opinion d.o.o. SBERBANK BH DD BIH, Fra Anđela Zvizdovića br1, Sarajevo</p> <p>Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima doo Sarajevo, Zmaja od Bosne bb telefon: +387 33 728 600 fax:</p> <p>http://raiffeiseninvest.ba/ br. 05/1-19-283-1/11, 18.08.2011 05-3-19-11/13 od 10.01.2013 Lejla Baljević Ramović Direktor i Alma Sarić Izvršni direktor Karheinz Dobnigg, Mirha Hasanbegović, Barbora Valkova n/a Baker Tilly Re Opinion d.o.o. SBERBANK BH DD BIH, Fra Anđela Zvizdovića br1, Sarajevo</p>

Prilog 2.2 Izvještaj o portfoliju investicijskog fonda

R. br	Naziv emitenta	Oznaka papira	Ukupan broj emitovanih vp/udjela	Broj vp/udjela u vlasništvu fonda	% vlasništva fonda ⁶ (5/4*100)	Nabavna cijena vp/udjela	Fer cijena vp/udjela	Ukupna vrijednost ulaganja	% od NVI fonda	Način vrednovanja	% prekoračenja u investiranju	Vrijednost prekoračenja	Razlog prekoračenja i rok za usaglašavanje
1	2	3	4	5	6	7	9	10 (5*9)	11	12	13	14	14
Ulaganja u depozite u F BiH													
1	SBERBANK BH DD BIH		0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	365.000,00	13,57%		0,00%	0,00	
Ukupno u F BiH								365.000,00	13,57%		0,00%	0,00	
Ukupno u depozite								365.000,00	13,57%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u F BiH													
1	Ministarstvo finansija FBiH	FBIHK1C	34.986.086,00	168.473,00	0,48%	80,45	88,30	148.761,66	5,61%	Trgovački	0,00%	0,00	
2	Ministarstvo finansija FBiH	FBIHK1B	39.807.147,00	174.366,00	0,44%	83,98	92,50	161.281,05	6,08%	Trgovački	0,00%	0,00	
3	Ministarstvo finansija FBiH	FBIHK1D	34.986.086,00	162.808,00	0,47%	76,95	85,91	139.869,49	5,28%	Trgovački	0,00%	0,00	
4	Ministarstvo finansija FBiH	FBIHK1E	35.138.540,00	91.923,00	0,26%	76,04	82,20	75.560,71	2,85%	Trgovački	0,00%	0,00	
5	Ministarstvo finansija FBiH	FBIHK1A	45.747.789,00	224.785,00	0,49%	85,54	94,53	212.494,88	8,01%	Trgovački	0,00%	0,00	
Ukupno u F BiH								737.967,79	27,83%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u inostranstvu													
1	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB15107	82.950.000,00	78.000,00	0,09%	189,50	207,55	161.888,04	6,19%	Raspoloživ za prodaju	0,00%	0,00	
Ukupno u inostranstvu								161.888,04	6,19%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u R Srpskoj													
1	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	13.500,00	0,02%	94,23	96,16	5.192,67	0,19%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
2	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	16.424,00	0,02%	93,97	95,98	6.305,73	0,24%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
3	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	21.521,00	0,03%	93,86	95,91	8.256,24	0,31%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
4	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	79.874,00	0,10%	93,83	95,89	30.635,51	1,15%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
5	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	55.533,00	0,07%	93,80	95,87	21.295,64	0,80%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
6	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	1.926,00	0,00%	93,80	95,87	738,58	0,03%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
7	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	58.266,00	0,08%	93,87	95,91	22.354,05	0,84%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
8	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	1.926,00	0,00%	93,55	95,70	737,25	0,03%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
9	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	49.265,00	0,06%	93,81	95,87	18.893,01	0,71%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
10	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	28.570,00	0,04%	93,23	95,48	10.911,55	0,41%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
11	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	40.000,00	0,05%	95,80	97,21	15.554,33	0,58%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
12	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	6.900,00	0,01%	94,37	96,25	2.656,53	0,10%	Do dospjeća	0,00%	0,00	

Prilog 2.2 Izvještaj o portfoliju investicijskog fonda (nastavak)

R. br	Naziv emitenta	Oznaka papira	Ukupan broj emitovanih vp/udjela	Broj vp/udjela u vlasništvu fonda	% vlasništva fonda 6 (5/4*100)	Nabavna cijena vp/udjela	Fer cijena vp/udjela	Ukupna vrijednost ulaganja	% od NVI fonda	Način vrednovanja	% prekoračenja u investiranju	Vrijednost prekoračenja	Razlog prekoračenja i rok za usaglašavanje
1	2	3	4	5	6	7	9	10 (5*9)	11	12	13	14	14
13	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	18.100,00	0,02%	94,39	96,27	6.969,93	0,26%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
14	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-A	40.764.772,00	226.723,00	0,56%	60,61	85,00	154.171,64	5,78%	Trgovački	0,00%	0,00	
15	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-E	66.287.275,00	116.299,00	0,18%	56,66	98,50	68.732,71	2,58%	Trgovački	0,00%	0,00	
16	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-F	52.555.224,00	161.895,00	0,31%	76,02	95,50	123.687,65	4,64%	Trgovački	0,00%	0,00	
17	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-C	80.545.470,00	230.266,00	0,29%	58,96	85,50	157.495,87	5,87%	Trgovački	0,00%	0,00	
18	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	76.858.467,00	16.746,00	0,02%	95,65	97,11	6.504,91	0,24%	Do dospjeća	0,00%	0,00	
Ukupno u R Srpskoj								661.093,79	24,76%		0,00%	0,00	
Ukupno u obveznice								1.560.949,62	58,78%		0,00%	0,00	
Ulaganja u udjele OIF iz inostranstva													
1	iShares/USA	EFA US EQUITY	703.200.000,00	2.500,00	0,00%	103,05	105,11	262.782,28	9,77%	Trgovački	0,00%	0,00	
2	State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	833.280.000,00	1.330,00	0,00%	332,16	364,94	485.372,29	18,05%	Trgovački	0,00%	0,00	
Ukupno u inostranstvu								748.154,57	27,82%		0,00%	0,00	
Ukupno u udjele OIF								748.154,57	27,82%		0,00%	0,00	
Ukupna vrijednost ulaganja fonda								2.674.104,19	100,17%		0,00%	0,00	

Prilog 2.3 Izvještaj o obračunu vrijednosti neto imovine investicijskog fonda

Datum	IMOVINA FONDA					OBAVEZE FONDA					Ukupna neto vrijednost imovine	Broj dionica/udjela fonda	NVI po dionici/udjelu fonda
	Gotovina	Ulaganja	Potraživanja	Ostalo	UKUPNO	Obaveze po osnovu ulaganja fonda	Obaveze po osnovu troškova poslovanja	obaveze prema DUF-u	Ostale	UKUPNO			
1	2	3	4	5	7	8	9	10	12	15	16 (7-15)	17	18(16/17)
31.01.2015	282.829,88	1.755.984,96	11.621,24		2.050.436,09	0,00	10.322,87	2.944,33		13.267,20	2.037.168,89	18.054,3631	112,8396
28.02.2015	301.696,62	1.768.600,59	25.076,86		2.095.374,08	541,80	6.954,36	3.056,59		10.552,74	2.084.821,33	18.081,9683	115,2826
31.03.2015	242.622,53	1.982.491,09	25.762,46		2.250.876,08	20.499,65	4.434,25	3.502,55		28.436,45	2.222.439,63	18.979,1740	117,0968
30.04.2015	113.181,45	2.179.206,16	19.088,06		2.311.475,67	2.132,27	4.188,56	3.791,54		10.112,38	2.301.363,30	19.427,1238	118,4608
31.05.2015	37.501,27	2.241.651,64	22.419,52		2.301.572,43	0,00	3.410,51	4.076,03		7.486,55	2.294.085,88	19.616,7958	116,9452
30.06.2015	53.804,76	2.252.843,72	25.578,35		2.332.226,83	0,00	8.453,89	3.046,62		11.500,51	2.320.726,32	19.865,3953	116,8139
31.07.2015	81.697,93	2.422.329,25	17.999,59		2.522.026,77	17.228,75	6.258,03	3.092,82		26.579,59	2.495.447,18	21.074,0434	118,4122
31.08.2015	76.980,48	2.470.321,82	12.945,18		2.560.247,48	2.184,73	7.328,96	3.654,57		13.168,26	2.547.079,22	21.752,6874	117,1031
30.09.2015	64.837,09	2.515.649,44	21.581,44		2.602.067,97	15.717,17	9.846,55	4.263,32		29.827,04	2.572.240,92	22.147,6036	116,1427
31.10.2015	32.174,25	2.596.331,13	16.331,33		2.644.836,71	0,00	6.870,90	3.243,78		10.114,67	2.634.722,04	22.597,6261	116,5897
30.11.2015	29.134,41	2.694.160,61	28.518,50		2.751.813,52	3.127,10	7.343,91	3.574,55		14.045,56	2.737.767,96	22.844,3928	119,8426
31.12.2015	11.634,26	2.668.144,57	23.741,34		2.703.520,18	0,00	9.100,04	3.252,35		12.352,39	2.691.167,79	22.325,8676	120,5395
Ukupno	1.328.094,94	27.547.714,98	250.663,88	0,00	29.126.473,80	61.431,46	84.512,84	41.499,04	0,00	187.443,34	28.939.030,46	246.767,0410	1.406,0687
Prosjek	110.674,58	2.295.642,92	20.888,66	0,00	2.427.206,15	5.119,29	7.042,74	3.458,25	0,00	15.620,28	2.411.585,87	20.563,9201	117,1724

Prilog 2.4 Izvještaj o obračunu neto vrijednosti imovine po udjelu

Redni broj	Opis	Ukupna vrijednost na dan izvještavanja	Učešće u vrijednosti imovine fonda (%)
1	2		
1.	Dionice	0	0
2.	Obveznice	1560949,62	57,77
3.	Ostali vrijednosni papiri	748154,57	27,69
4.	Depoziti i plasmani	365000	13,51
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	7896,51	0,29
6.	Nekretnine	0	0
7.	Ostala imovina	19976,65	0,74
I	UKUPNA IMOVINA	2701977,35	100
II	UKUPNE OBAVEZE	13124,08	
III=(I-II)	NETO IMOVINA	2688853,27	
IV	BROJ DIONICA/UDJELA	22264,8572	
V=(III/IV)	NETO VRIJEDNOST IMOVINE PO DIONICI/UDJELU	120,7667	

Prilog 2.5 Izvještaj o NVI po dionici/udjelu i cijeni udjela/dionice investicijskog fonda

Dionica/Udio fonda	Tekući period	Prethodni period	Raniji periodi		
			Oktober	Septembar	August
Najniža neto vrijednost imovine po dionici	119,2669	117,7630	115,3809	114,6714	113,0564
Najviša neto vrijednost imovine po dionici	121,9232	121,5856	118,7287	117,0999	119,0054
Najniža cijena	119,2669	117,7630	115,3809	114,6714	113,0564
Najviša cijena	121,9232	121,5856	118,7287	117,0999	119,0054
Prosječna cijena	120,5395	119,8427	116,5897	116,1427	117,1031

Prilog 2.6 Izvještaj o strukturi i visini troškova koji se naplaćuju na teret imovine otvorenog investicijskog fonda

Vrsta troška	Iznos (KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	60.305,33	71,81%
Naknada Registru	0,00	0,00%
Naknada depozitaru	12.969,16	15,44%
Naknada za reviziju	5.850,00	6,97%
Naknada za računovodstvo	0,00	0,00%
Naknada berzi	0,00	0,00%
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	2.766,56	3,29%
Troškovi servisiranja dioničara	0,00	0,00%
Naknade i troškovi nadzornog odbora	0,00	0,00%
Naknade i troškovi direktora fonda	0,00	0,00%
Ostali troškovi	2.091,60	2,49%
Ukupno troškovi	83.982,64	100,00%
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	2.413.488,72	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	3,37%	

Prilog 2.7 Izvještaj o transakcijama sa ulaganjima investicijskog fonda

Simbol	Stanje na početku perioda				Transakcije tokom perioda						Stanje na kraju perioda			
	% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda	Kupovine			Prodaje			% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda
					količina	prosječna cijena	vrijednost	količina	prosječna cijena	vrijednost				
depozit	0,00%	0,00	320.000,00	15,69%	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	320.000,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
depozit	0,00%	0,00	50.000,00	2,45%	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	50.000,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
depozit	0,00%	0,00	0,00	0,00%	6,00	0,00	730.000,00	7,00	0,00	365.000,00	0,00%	0,00	365.000,00	13,57%
EFA US EQUITY	0,00%	97,86	176.140,52	8,64%	700,00	116,39	81.474,60	0,00	0,00	0,00	0,00%	105,11	262.782,28	9,77%
FBIHK1A	0,19%	84,06	71.674,34	3,57%	139.519,00	86,43	120.613,64	0,00	0,00	0,00	0,49%	94,53	212.494,88	8,01%
FBIHK1B	0,33%	83,67	111.477,61	5,55%	41.134,00	84,97	34.951,56	0,00	0,00	0,00	0,44%	92,50	161.281,05	6,08%
FBIHK1C	0,34%	80,22	94.735,03	4,72%	50.380,00	81,00	40.807,80	0,00	0,00	0,00	0,48%	88,30	148.761,66	5,61%
FBIHK1D	0,36%	75,01	94.945,90	4,73%	96.230,00	78,21	75.343,67	60.000,00	87,00	52.200,00	0,47%	85,91	139.869,49	5,28%
FBIHK1E	0,00%	72,88	964,94	0,05%	90.599,00	75,76	68.929,93	0,00	0,00	0,00	0,26%	82,20	75.560,71	2,85%
RSDS-O-D	0,53%	94,15	230.683,87	11,41%	0,00	0,00	0,00	817.102,00	100,00	81.710,20	0,53%	96,11	157.005,93	5,89%
RSDS-O-E	0,11%	94,00	53.616,85	2,66%	45.000,00	95,10	29.956,50	187.598,00	100,00	18.759,80	0,18%	98,50	68.732,71	2,58%
RSDS-O-F	0,00%	0,00	0,00	0,00%	161.895,00	94,66	126.800,71	40.000,00	100,00	4.000,00	0,31%	95,50	123.687,65	4,64%
RSOB15107	0,00%	0,00	0,00	0,00%	78.000,00	189,50	147.811,35	0,00	0,00	0,00	0,09%	207,55	161.888,04	6,19%
RSRS-O-A	0,41%	75,00	112.577,18	5,57%	59.942,00	77,81	38.943,56	187.781,00	100,00	18.778,10	0,56%	85,00	154.171,64	5,78%
RSRS-O-C	0,24%	73,01	124.847,10	6,14%	40.266,00	76,90	27.884,85	230.266,00	100,00	23.026,60	0,29%	85,50	157.495,86	5,87%
SPY US EQUITY	0,00%	330,59	396.711,85	19,45%	280,00	338,02	94.644,75	150,00	358,38	53.756,34	0,00%	364,94	485.372,29	18,05%

Prilog 2.8 Izvještaj o vrijednosti transakcija investicijskog fonda obavljenim putem pojedinačnog profesionalnog posrednika i iznosu obračunate naknade

Naziv berzanskog posrednika	Vrijednost transakcija	Učešće u ukupnoj vrijednosti transakcija	Iznos provizije	Učešće provizije u vrijednosti transakcija
1	2	3	4	5=4/3
Raiffeisen Bank d.d. BiH	398.495,58	39,83%	709,81	0,18%
Raiffeisen CAPITAL ad Banja Luka	224.724,26	22,46%	447,02	0,20%
SBERBANK BH DD BIH	377.183,08	37,70%	424,87	0,11%
Ukupno	1.000.402,92	99,99%	1.581,70	0,49%

Prilog 2.9 Izvještaj o finansijskim pokazateljima investicijskog fonda

R.Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
I	Vrijednost neto imovine po dionici/udjelu fonda na početku perioda		
1.	Neto imovina fonda na početku perioda	2.040.629,73	1.770.635,53
2.	Broj dionica/udjela na početku perioda	18.179,3101	17.251,3550
3	Vrijednost dionice/udjela na početku perioda	112,2501	102,6375
II	Vrijednost neto imovine fond po dionici/udjela na kraju perioda		
1.	Neto imovina fonda na kraju perioda	2.688.853,28	2.039.756,36
2.	Broj dionica/udjela na kraju perioda	22.264,8572	18.178,8667
3.	Vrijednost dionice/udjela na kraju perioda	120,7667	112,2048
III	Finansijski pokazatelji		
1.	Odnos rashoda i prosječne neto imovine	3,48%	3,49%
2.	Odnos realizovane dobiti od ulaganja i prosječne neto imovine	0,98%	1,75%
3.	Isplaćeni iznos investitorima u toku godine		
4.	Stopa prinosa na neto imovinu fonda	7,63%	9,31%

Prilog 2.10 Izvještaj o prihodima fonda po osnovu dividende za period od 01.01.2015. do 31.12.2015.

Naziv emitenta	Simbol	Broj dionica ili % učešća	Dividenda po dionici	Ukupni prihodi
iShares/USA	EFA US EQUITY	1.800	0,59	1.218,90
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.200	1,13	1.763,68
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.050	0,93	1.192,46
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.050	1,03	1.346,62
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.050	1,03	1.352,17
iShares/USA	EFA US EQUITY	2.500	0,51	1.588,71
iShares/USA	EFA US EQUITY	1.800	1,11	2.487,82
